

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม Implementation of Student Supporting System and Student Quality Under the Secondary Educational Service Area Office 22 in Nakhon Phanom Province

¹วรรณพ ศิริสวัสดิ์ (Wannop Sirisawad)

²สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (Sumalee Sriputtarin)

มหาวิทยาลัยนครพนม (Nakhon Phanom University)

Email: 616150110032@npu.ac.th

Received April 3, 2020; Revised May 7, 2020; Accepted June 20, 2020

Abstract

Implementation of student supporting system and student quality under the Secondary Educational Service Area Office 22 in Nakhon Phanom Province. The purposes of this research were (1) to study and to compare the implementation of student supporting system in the opinions of teacher advisors and guardians of schools under the Secondary Educational Service Area Office 22 in Nakhon Phanom Province classified by status and school-size, (2) to study and to compare the student quality in the opinions of teacher advisors and guardians for schools under the Secondary Educational Service Area Office 22 in Nakhon Phanom Province classified by status and school-size. The samples were 657 teacher advisors and guardians of schools. They were selected by Stratified Random Sampling. The research instrument was a questionnaire. The statistics employed in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent Samples), and one-way analysis of variance. The results were found that (1) Overall implementation of student supporting system in the opinions of teacher advisors and guardians of schools under the Secondary Educational Service Area Office 22 in Nakhon Phanom Province was at a high level. In comparison, overall implementation of student supporting system classified by status and school-size was statistically significantly different at the .01 (2) Overall student quality of schools under the Secondary Educational Service Area Office 22 in Nakhon Phanom Province was at the high level. In comparison, the student quality classified by status was statistically significantly different at the .01 level; whereas the student quality classified by school-size was not different.

Keywords: Implementation of Student Supporting System, Student Quality, The Secondary Educational Service Area Office 22

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน และ 2) ศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียน ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 657 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า 1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน โดยรวมพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 2) คุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการเปรียบเทียบตามขนาดโรงเรียน โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, คุณภาพผู้เรียน, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22

บทนำ

ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอน วิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษา อาทิ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหาร ครู ทุกคน ฯลฯ โดยกำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดดำเนินการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงกำหนดนโยบายสำคัญในการให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่ง จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และดำเนินการอย่างจริงจัง ต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ซึ่งนักเรียนทุกคนจะต้องได้รับการดูแล ช่วยเหลือ พิทักษ์ ปกป้อง คัดกรองอย่างรอบด้านด้วยกระบวนการที่ถูกต้อง เหมาะสมและทันการณ์และได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อให้เป็นคนดี มีความสุข และปลอดภัย ในสภาพสังคมปัจจุบัน (Office of the Basic Education Commission, 2019a)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความกังวลใจเกี่ยวกับข้อมูลสถิติจำนวนนักเรียนที่ประสบความล้มเหลวในการศึกษา ซึ่งในแต่ละปีมีสถิตินักเรียนเป็นจำนวนมากที่ประสบความล้มเหลวในการศึกษา (Suntisook Suntisanasook, 2009) สาเหตุพบว่า นักเรียนที่ประสบความล้มเหลวในการศึกษาส่วนใหญ่เกิดจาก

ปัญหาครอบครัว ปัญหาความยากจน มีภาระต้องดูแลช่วยเหลือคนในครอบครัว มีการปรับตัวเข้ากับสังคมในโรงเรียนไม่ได้ ไม่ชอบวิธีการสอนของครู โดยขาดการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครอง และปัญหาอื่น ๆ ทั้งที่เกิดจากผู้ปกครอง ที่ไม่มีความพร้อม โรงเรียนที่ไม่ได้ดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ตัวนักเรียนเองที่ขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และถ้าหากปล่อยให้เด็กเรียนเพียงคนเดียวหลุดออกจากระบบการศึกษานั้น หมายถึง ความสูญเสียอย่างประเมินค่าไม่ได้ทั้งในแง่เศรษฐศาสตร์ โอกาสในการพัฒนาสังคมและความรู้สึกของพ่อแม่ผู้ปกครองที่หวังจะให้โรงเรียนสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่เด็กเรียน หากโรงเรียนไม่คิดที่จะดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนยังปล่อยปละละเลยให้เด็กหลุดออกจากระบบการศึกษาแล้วไปสร้างปัญหาให้สังคมอย่างที่ใคร ๆ ก็คาดไม่ถึงโรงเรียนจะเป็นสถาบันของสังคมที่อยู่เป็นที่พึ่งของสังคมได้อย่างไร

การศึกษาไทยมีปัญหาในระดับวิกฤติโดยไม่ใช้วิกฤติธรรมดาแต่เป็นวิกฤติอย่างยิ่งยวด เพราะมีปัญหาที่รุนแรงมาก สลับซับซ้อน และฝังลึกอยู่ในระบบ ทำให้ยากแก่การแก้ไข สำหรับคุณภาพผู้เรียนผลสัมฤทธิ์ของการศึกษาไทยอยู่ในระดับต่ำมาก โดยไม่ได้มาตรฐานทั้งตามมาตรฐานของไทยเอง ซึ่งต่ำอยู่แล้วยิ่งเมื่อเทียบกับมาตรฐานสากล กล่าวได้ว่า ผลการศึกษาของไทยต่ำกว่าของประเทศที่มีการพัฒนาแล้วอย่างมาก ขณะเดียวกันการศึกษาของไทยมีความเหลื่อมล้ำสูงโรงเรียนชั้นนำที่มีคุณภาพการศึกษานั้น มีอยู่น้อย โรงเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาดำ การศึกษาจึงเป็นตัวถ่วงการพัฒนาและการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การมีเป้าหมายที่จะพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศไทย 4.0 อีกประการหนึ่งของปัญหาการศึกษาไทยคือการด้อยประสิทธิภาพและด้อยประสิทธิผลของระบบการจัดการการศึกษา ปัญหาที่หนักที่สุดคือ สังคมไทยและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ยังไม่ตระหนักเพียงพอถึงความรุนแรงของสภาพปัญหา (Independent Committee for Education Reform, 2019)

จากสภาพที่กล่าวมาข้างต้นที่จะศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ว่ามีการดำเนินงานอยู่ในระดับใด ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน หน่วยงานการศึกษา และผู้ปกครองนักเรียนที่จะนำสารสนเทศดังกล่าวไปพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและคุณภาพผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลยิ่งขึ้น ซึ่งจะสะท้อนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน
- 2) เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียน ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพและขนาดของโรงเรียน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ดังนี้

1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของ Office of the Basic Education Commission, 2019c) ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน มี 5 ด้าน โดยผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา 4 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) ด้านการคัดกรองนักเรียน (3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน และ (4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายา

2) คุณภาพผู้เรียนผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดตามมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในปี 2561 มาตรฐานที่ 1 (Office of the Basic Education Commission, 2018) คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีทั้งหมด 6 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่สถานศึกษากำหนด (2) ด้านค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด (3) ด้านความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย (4) ด้านการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย (5) ด้านสุขภาวะทางร่างกาย และ (6) ด้านจิตสังคม

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2562 จำนวน 31,250 คน จำแนกเป็นครูที่ปรึกษาจำนวน 1,045 คน และผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 30,205 คน และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ปีการศึกษา 2562 จำนวน 657 คน จำแนกเป็นครูที่ปรึกษา จำนวน 278 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 379 คน กลุ่มตัวอย่างผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น แล้วทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก (Boonchom Srisa-ard, 2009)

ทบทวนวรรณกรรม

1) การพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพในด้านทางร่างกาย ทางจิตใจ ทางสติปัญญา มีความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่ชุมชนและสังคมมุ่งหวัง โดยมีการจัดกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากจะดำเนินการ ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียนแล้วการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญ อันเนื่องมาจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกมิติ ทั้งด้านการสื่อสาร เทคโนโลยี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหา การระบาดของสารเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาการแข่งขันทุกรูปแบบ ก่อให้เกิดความทุกข์ ความวิตกกังวล ความเครียด ซึ่งล้วนแต่เป็นผลเสียต่อสุขภาพจิตและสุขภาพกายของทุกคน จนนำไปสู่การเกิดปัญหาและสภาวะวิกฤติทางสังคม ดังนั้น ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักเรียน ให้มีความสมบูรณ์อย่างเป็นองค์รวม ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา ความรู้ความสามารถ คุณธรรมจริยธรรม ตลอดจนให้มีทักษะในการดำรงชีวิต จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกโรงเรียน ในฐานะหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้เรียน และแก้วิกฤติสังคม จึงควรนำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาประยุกต์ใช้และพัฒนา ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียนซึ่งการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน (Office of the Basic Education Commission, 2019c) มี 5

ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล (2) ด้านการคัดกรองนักเรียน (3) ด้านการส่งเสริมนักเรียน (4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญา และ (5) ด้านการส่งต่อ

2) ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน หมายถึง การดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งมีวิธีการและเครื่องมือที่มาตรฐานคุณภาพ มีหลักฐานการทำงานที่สามารถตรวจสอบได้ โดยมีครูที่ปรึกษา เป็นบุคลากรหลัก ในการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา อันได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาของโรงเรียน ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษา และคุณครูทุกคน มีส่วนร่วมในการดำเนินการ Office of the Basic Education Commission, 2019c)

3) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มุ่งเน้นพัฒนาประชากรวัยเรียนทุกคนและทุกกลุ่มเป้าหมายซึ่งหมายถึงรวมถึง กลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดารใน ทุกมิติ โดยมีเป้าหมาย เพื่อให้ผู้เรียนมีความรักในสถาบันหลักของชาติ ยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีทัศนคติ ที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง เป็นพลเมืองดีของชาติและเป็นพลโลกที่ดี มี คุณธรรม จริยธรรม มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีความเป็นเลิศทางวิชาการ มีทักษะวิชาชีพ และมีทักษะชีวิตที่ เหมาะสมสอดคล้องกับสังคมปัจจุบัน โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (Office of the Basic Education Commission, 2019b)

4) คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของ ผู้เรียน (Office of the Basic Education Commission, 2018) เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน มีทั้งหมด 6 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด (2) ด้านค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด (3) ด้าน ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย (4) ด้านการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย (5) ด้าน สุขภาวะทางร่างกาย และ (6) ด้านจิตสังคม

5) ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่พึงประสงค์พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนและพฤติกรรมที่เป็นปัญหาต้องอาศัย ปัจจัยและองค์ประกอบหลายด้านประกอบกัน โดยต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องจะต้องให้ความสำคัญ ต่อการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมของนักเรียน การพัฒนา แก้ปัญหาต้อง คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ โดยอาศัยกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ซึ่งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระบบที่พัฒนามากจากการบริการแนะแนว ซึ่งแต่ละโรงเรียนได้ ดำเนินการอยู่แล้ว แต่สภาพปัจจุบันนี้มีปัญหาที่เกิดขึ้นหลายด้านกับนักเรียนยุ่งยากซับซ้อน โรงเรียนในสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จึงจัดระบบกระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจัดให้มีการบริการด้านดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบมีการพัฒนาครูที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมี การสร้างความสัมพันธ์และประสานสัมพันธ์กันอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีกระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ได้นักเรียนตามเกณฑ์มาตรฐานระดับขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 ของ กระทรวงศึกษาธิการ คือ นักเรียนจะต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอันจะทำให้เป็นนักเรียนเป็นคนดีและมีความสุข

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .42 – .82 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .43 – .80 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

- 1) หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IC)
- 2) หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item Total Correlation) โดยการหาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Coefficient of Correlation)
- 3) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติพื้นฐาน

- 1) ร้อยละ (Percentage), 2) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$), 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

- 1) ค่าที (t-test แบบ Independent Samples), 2) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test แบบ One way ANOVA) กรณีพบความแตกต่าง จะเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยสรุปผลวิจัยได้ ดังนี้

- 1) ผลการวิเคราะห์ระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่

ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริม
นักเรียน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามความคิดเห็นของ
ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวม
และรายด้าน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ระดับการดำเนินงาน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.17	0.52	มาก
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.20	0.47	มาก
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.37	0.32	มาก
4. ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา	4.10	0.51	มาก
รวม	4.21	0.29	มาก

2) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน
โดยรวมพบว่า ครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน แตกต่างกับ
ผู้ปกครองนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น
รายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน และด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 โดยครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สูงกว่าผู้ปกครอง
นักเรียน ส่วนด้านการส่งเสริมนักเรียน พบว่าไม่แตกต่างกัน รายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามสภาพโดยภาพรวมและรายด้าน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	ครูที่ปรึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		t	Sig.
	n = 278		n = 379			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	4.27	0.49	4.09	0.53	4.54**	0.00
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.28	0.43	4.12	0.48	4.48**	0.00
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	4.37	0.32	4.36	0.31	0.39	0.97
4. ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา	4.26	0.45	3.97	0.53	7.74**	0.00
โดยภาพรวม	4.30	0.28	4.21	0.29	7.20**	0.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน จำแนก
ตามขนาดของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า มี

ความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม คือด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการคัดกรองนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการส่งเสริมนักเรียนไม่แตกต่างกัน รายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	9.16	2	4.58	17.84**	0.00
	ภายในกลุ่ม	167.832	654	0.26		
	รวม	176.99	656			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.72	2	0.86	4.00*	0.02
	ภายในกลุ่ม	140.98	654	0.22		
	รวม	142.71	656			
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.084	2	0.04	0.42	0.66
	ภายในกลุ่ม	65.28	654	0.10		
	รวม	65.36	656			
4. ด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	6.61	2	3.31	12.95**	0.00
	ภายในกลุ่ม	166.92	654	0.26		
	รวม	173.53	656			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	9.16	2	4.58	17.84**	0.00
	ภายในกลุ่ม	167.83	654	0.26		
	รวม	176.99	656			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพผู้เรียนตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านสุขภาวะทางร่างกาย และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด รายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับคุณภาพผู้เรียนตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้าน

คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน	ระดับคุณภาพผู้เรียน		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	4.15	0.45	มาก
2. ด้านค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	4.41	0.36	มาก
3. ด้านความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	4.31	0.43	มาก
4. ด้านการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	4.28	0.46	มาก
5. ด้านสุขภาวะทางร่างกาย	4.42	0.40	มาก
6. ด้านจิตสังคม	4.40	0.37	มาก
รวม	4.33	0.25	มาก

5) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน จำแนกตามสภาพโดยรวมพบว่า ครูที่ปรึกษามีความคิดเห็นต่อคุณภาพผู้เรียนแตกต่างกันกับผู้ปกครองนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด และด้านความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ด้านการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย และด้านสุขภาวะทางร่างกาย แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนดและด้านจิตสังคมพบว่าไม่แตกต่างกัน รายละเอียดตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามสภาพ โดยรวมและรายด้าน

คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน	ครูที่ปรึกษา		ผู้ปกครองนักเรียน		t	Sig.
	n = 278		n = 379			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านคุณลักษณะที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	4.29	0.39	4.04	0.47	7.45**	0.00
2. ด้านค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด	4.39	0.37	4.43	0.35	1.71	0.08
3. ด้านความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	4.46	0.34	4.20	0.46	8.46**	0.00
4. ด้านการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	4.32	0.43	4.24	0.49	2.02*	0.04
5. ด้านสุขภาวะทางร่างกาย	4.38	0.42	4.46	0.37	2.37*	0.02
6. ด้านจิตสังคม	4.39	0.37	4.40	0.37	0.20	0.84
โดยภาพรวม	4.37	0.25	4.30	0.25	3.89**	0.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6) ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองนักเรียน มีความคิดเห็นต่อคุณภาพผู้เรียนด้านคุณลักษณะที่ติดตามที่สถานศึกษากำหนด แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย แตกต่างกันในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันรายละเอียดตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
1. ด้านคุณลักษณะที่ติดตามที่สถานศึกษากำหนด	ระหว่างกลุ่ม	3.62	2	1.81	9.04**	0.00
	ภายในกลุ่ม	131.07	654	0.20		
	รวม	134.69	656			
2. ด้านค่านิยมที่ติดตามที่สถานศึกษากำหนด	ระหว่างกลุ่ม	0.21	2	0.11	0.80	0.45
	ภายในกลุ่ม	85.74	654	0.13		
	รวม	85.95	656			
3. ด้านความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	ระหว่างกลุ่ม	1.14	2	0.57	3.10*	0.05
	ภายในกลุ่ม	120.24	654	0.18		
	รวม	121.38	656			
4. ด้านการยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	ระหว่างกลุ่ม	0.76	2	0.38	1.80	0.17
	ภายในกลุ่ม	139.95	654	0.21		
	รวม	140.71	656			
5. ด้านสุขภาวะทางร่างกาย	ระหว่างกลุ่ม	0.09	2	0.04	0.28	0.76
	ภายในกลุ่ม	102.32	654	0.16		
	รวม	102.41	656			
6. ด้านจิตสังคม	ระหว่างกลุ่ม	0.16	2	0.80	0.59	0.55
	ภายในกลุ่ม	88.79	654	0.14		
	รวม	88.95	656			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	0.29	2	0.14	2.23	0.11
	ภายในกลุ่ม	41.70	654	0.06		
	รวม	41.99	656			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิจัยการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอน วิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา อาทิ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้บริหารครูทุกคน (Office of the Basic Education Commission, 2019a) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Chutima Thawonkeaw, 2016) ได้ศึกษาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตนักเรียนของสถานศึกษาในจังหวัดปทุมธานี ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 (ปทุมธานี-สระบุรี) โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองนักเรียน เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูกับนักเรียนนับว่าเป็นบุคคลที่มีความใกล้ชิดกันมากที่สุด จนกระทั่งในอดีต ยกย่องให้ครูเป็นบิดาคนที่สองของศิษย์ ผู้ปกครองเมื่อส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนก็ฝากความหวังไว้กับครู กล่าวคือ มอบภาระต่าง ๆ ในการอบรมดูแล ลูกหลานของตนให้แก่ครู ดังนั้น ครูจึงควรปฏิบัติหน้าที่ของครูให้สมบูรณ์ที่สุด และควรสร้างมนุษยสัมพันธ์อันดีระหว่างครูและศิษย์ให้แน่นแฟ้น ให้ศิษย์มีความรู้สึกพึงใจตลอดไปซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ (Yupawan Paritwa, 2017) ได้เปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนเสือแก้ววิทยาสรรค์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ผลการวิจัยการเปรียบเทียบพบว่า ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาดโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองนักเรียน เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ โรงเรียนขนาดเล็กมีนักเรียนจำนวนน้อย ทำให้ครูดูแลนักเรียนได้ทั่วถึง ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้แสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพโรงเรียนขนาดเล็ก โดยดำเนินโครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กขึ้นมาให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินการบริหารงานที่ชัดเจนค่อนข้างมีระบบ ส่วนโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่บุคลากรมีความรู้ ความสามารถแต่ขาดการประสานงาน การทำงานเป็นทีม จำนวนบุคลากรและนักเรียนมีจำนวนมาก จึงทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต้องปรับเปลี่ยนไป ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ (Jidapa Mapradit, 2011) ได้ศึกษาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนที่ต่างกัน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) คุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แนวทางดำเนินงานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเตรียมการสำหรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษามีคุณภาพได้มาตรฐาน และคงรักษาไว้ซึ่งมาตรฐานจากการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม (Office of the Basic Education Commission, 2018) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Anurak Jantasuwana and Apichart Rananun, 2016) ผลการวิจัยพบว่าคุณภาพของผู้เรียนโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนมีการดูแลสุขภาพ รักษาความสะอาดภายในร่างกาย และออกกำลังกายสม่ำเสมอ รองลงมา นักเรียนมีการสวดมนต์ไหว้พระและร้องเพลงสรรเสริญพระบารมีเป็นประจำทุกวัน เพื่อเป็นการน้อมนำพระบรมราโชบาย ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่พระราชทาน และนักเรียนได้รับการอบรมความรู้ด้านทักษะเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้โทษ ทำให้สามารถป้องกันตนเองได้

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามสถานภาพ ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองนักเรียน เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่ามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนเป็นภาพสะท้อนถึงการพัฒนาผู้เรียน ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ และพัฒนาการทุกด้านของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะมีความเติบโตเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติ ในอนาคตต่อไป ดังนั้นสถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนโดยตรง โดยเฉพาะครูผู้สอนถ้ายังไม่มีความสามารถจะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ คุณภาพของผู้เรียนและการเรียนการสอนก็คงจะไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Manoch Chulasukhont et al., 2010) ได้ศึกษาความต้องการของผู้ปกครองด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนภทรล อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดระยอง ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนที่มีระดับการศึกษา และอาชีพต่างกันมีความต้องการด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในภาพรวมและรายมาตรฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม จำแนกตามขนาดโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูที่ปรึกษา และผู้ปกครองนักเรียน เมื่อพิจารณาโดยรวม พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ดังนั้นครูไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ จึงมีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอย่างเต็มตามศักยภาพและตรงตามความเหมาะสมของผู้เรียน และบริบทของสถานศึกษา นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกรอบแนวทางการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ และ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้สถานศึกษาดำเนินการที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Wanrudee Dokmuang, 2015) ได้ศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 4 ตามความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาที่อยู่ในขนาดสถานศึกษาต่างกันพบว่า สถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ในภาพรวมมีการปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

สรุปผล

1) การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพและขนาดโรงเรียน โดยรวมพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2) คุณภาพผู้เรียน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบโดยจำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1) งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน พบว่า โรงเรียนควรพัฒนาครูที่ปรึกษา ให้มีความรู้ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคในการให้คำปรึกษาแก่นักเรียน ที่สำคัญครูที่ปรึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและมีวิธีการแก้ไขปัญหาที่หลากหลาย เพื่อช่วยเหลือนักเรียนของตน ไม่ให้กลายเป็นปัญหาของสังคม และ ผู้ปกครองจะต้องคอย ช่วยเหลือ สนับสนุน ป้องกันไม่ให้นักเรียนในปกครองของตนเองไม่สร้างปัญหาต่าง ๆ เข้ามา ครอบครัว ชุมชน และโรงเรียนต่อไป สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ แนวทางการ พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัด นครพนม

2) งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนจะต้องจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่เป็นจุดเน้น ที่สำคัญพร้อมทั้งผลักดัน ส่งเสริม ให้ครูผู้สอนออกแบบและจัดการเรียนรู้ตาม ความถนัด ความสนใจ เต็มศักยภาพของผู้เรียน และผู้ปกครองจะต้องคอยให้กำลังใจ สนับสนุนนักเรียนในความ ปกครองของตนเอง ให้ เก่ง ดี และมีความสุข สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัด นครพนม

ประโยชน์ที่รับจากการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบระดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและระดับคุณภาพผู้เรียน ให้ได้ข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผน จัดทำโครงการกิจกรรมในโรงเรียน และเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อเป็นแนวทาง สำหรับผู้บริหารในการพัฒนา ปรับปรุง และเพิ่มประสิทธิภาพ การบริหารดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ คุณภาพผู้เรียนในระดับสถานศึกษา และระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม

References

- Chulasukhont. M. et al. (2010). Needs of Parents for the Quality of Students Based on the Basic Education Standards, Phatharadon School, Phochai District, Roi-et Province. *Rajabhat Maha Sarakham University Journal*, 4(2), 137–150.
- Dokmuang. W. (2015). *Internal Quality Assurance in Basic Educational Institution Under Nakhon Ratchasima Primary Education Service Area Office 4*. Master of Education (Educational Administration). Nakhon Ratchasima University.
- Independent Committee for Education Reform (ICER). (2019). *Education Reform of Thailand*. Retrieved from <https://www.thaiedreform.org/wp-content/uploads/2019/06/Commission Report050662.pdf> 11
- Jantasuan, A., & Rananun, A. (2016). The Relationship between Student Educational Standards and Students' Performance of Rajaprajanugroh School in Bureau of Special Education Administration Southern Group 7. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 9(1), 369–382.
- Mapradit. J. (2011). *Administration of Student Support System in the Elementary Schools in Samut Prakarn Education Service Area Zone 1*. Master of Education (Educational Administration). Dhonburi Rajabhat University.
- Office of the Basic Education Commission. (2018). *Guidelines for Assessing the Quality of Education*. Bangkok: Printing house, Agricultural Cooperative of Thailand. pp. 16.
- Office of the Basic Education Commission. (2019a). *Operating Manual Care System Students of Educational Institutions*. Retrieved from <https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=bG9laTEuZ28udGh8cHJvdmlzaW9ufGd4OjRIODZjY2VmNWU1ODE5NWY>
- Office of the Basic Education Commission. (2019b). *Policy Office of Basic Education 2019 on the Development of Quality Learning*, Retrieved from <https://www.obec.go.th/wp-content/uploads/2018/10/OBECPolicy62.pdf>
- Office of the Basic Education Commission. (2019c). *Guide the Selection of School and Office Districts to Award Student Supporting System*. Retrieved from <https://docs.google.com/viewer?a=v&pid=sites&srcid=bG9laTEuZ28udGh8cHJvdmlzaW9ufGd4OjRIODZjY2VmNWU1ODE5NWY>
- Paritwa, Y. (2017). Student Guardians Satisfaction with Operations of Student Care and Assistance

System at Suakokwitthayasan School under Mahasarakham Provincial Administration Organization. *Academic Journal of Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus*, 6(2), 64–73.

Royal Thai Government Gazette. V. 124, Section 24A B.E. 2550, How to define the rules and decentralized management of education B.E. 2550, pp. 29–33.

Suntisanasook, S. (2009). From a week of home visits to class parent meetings. *Academic Journal*. 12(2), 87–88.

Saributr, M., & Piromruen, U. (2017). Achievement Factors of Student Assistant Promoting on Quality of Student in Primary Schools, *Silpakorn Education Research Journal*, 9(2), 289–303.

Srisa-ard, B. (2009). *Research on educational administration*. Bangkok: Suwiriyasat.

Thawonkeaw, C. (2016). *The Operation based on the Student Counseling System in School Affecting Students' Quality of Life under The Secondary Educational Service Area Office 4 (Pathum Thani – Sara Buri)*. Master of Education (Educational Administration). Rajamangala University of Technology Thanyaburi.